

Příloha č. 1 MPP: Strategie prevence školní neúspěšnosti, šikany a dalšího rizikového chování

Důvody pro tvorbu strategie školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je jedním z vážných problémů, často vede k neukončení vzdělávání a předčasnému odchodu žáků ze školy, příp. neúspěchu u maturitních či závěrečných zkoušek. Proto se škola cíleně zabývá preventivními kroky, tj. vytvoření postupů, které rizika neúspěšnosti eliminují.

Možné důvody vedoucí ke školní neúspěšnosti

- vysoká absence
- nedostatečná příprava na vyučování
- neplnění zadaných úkolů
- nedostatečné zvládnutí učiva, propojování s dalšími předměty, aplikace vědomostí a dovedností
- nedostatečná motivace ke studiu u žáků z nepodnětného prostředí

Nejčastější příčiny školní neúspěšnosti

- osobnost žáka, jeho charakter, zájem o učení, vůle
- nezájem žáka o obor, nesprávně vybraný obor
- speciální vzdělávací potřeby
- sociálně patologické jevy
- nepodnětné prostředí
- chybné učební návyky
- nezáměr rodiny, nutnost žáka finančně se zabezpečit
- vztahové problémy v rodině, partnerských vztazích, ve třídě, na smluvních pracovištích

Rizikové faktory pro školní neúspěšnost

- opakování ročníku
- přestup z jiné školy
- nerespektování pravidel
- obtížná životní situace
- chybějící spolupráce se zákonnými zástupci
- nízká motivace, nedostatečná vůle, malá zodpovědnost
- nesystematická příprava
- zdravotní problémy
- neochota zaměstnavatele (dálkové studium)
- neschopnost zvládat stres

Legislativa:

Právní předpisy	RVP	Metodika
■ zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a dalším vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů¹■ vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů■ vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů	RVP vztahující se k danému vzdělávání nebo oboru vzdělání ²	■ Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č. j. MSMT-10 194/2002-14³■ Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č. j. 21291/2010-28,⁴ a jeho přílohy, zejména: příloha č. 6, Školní šikanování, příloha č. 7, Kyberšikana a další formy kybernetické agrese, příloha č. 11, Záškoláctví■ Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách, únor 2014⁵■ Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních ze dne 6. 9. 2016, čj. MSMT-21 149/2016⁶

Strategie předcházení školní neúspěšnosti v oblasti prospěchu

S žáky ohroženými školní neúspěšností pracují výchovný poradce, metodik prevence a karierní poradce. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími zajišťuje žákům se speciálně vzdělávacími potřebami poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnotí prospěch a absenci žáků ve třídě a seznam žáků ohrožených školní neúspěšností předají výchovnému poradci. U nově podchycených žáků je zjišťována příčina zhoršení prospěchu a docházky do školy a vypracován Plán podpůrných opatření. Výchovný poradce pravidelně jednou měsíčně informuje ředitele školy.

Za prospěchově slabého žáka (PSŽ) je považován žák, který je hodnocen v 1. a 3. čtvrtletí stupněm nedostatečně ze dvou a více předmětů nebo je nehodnocen ve 2 a více předmětech; dále žák, jehož studijní průměr se oproti minulém klasifikačnímu období zhoršil o více než 1 stupeň. Horší prospěchové výsledky téměř vždy souvisí s vysokou absencí. Proto třídní učitelé pravidelně měsíčně na poradách informují o žácích, kteří mají absenci vyšší než 30 %, nebo opakovaných drobných jednodenních absencí, příp. absencích neomluvených, ať již z důvodu nedodržování postupů při omlouvání dle školního řádu, či opakovaných pozdních příchodech do hodin z důvodu zaspání nebo záměrné neúčasti v předmětech, z kterých žák hůře prospívá

Pravidelně čtvrtletně je na pedagogické poradě školy vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností a všichni pedagogičtí pracovníci jsou s ní seznámeni.

V případě zhoršení školního prospěchu PSŽ jsou neprodleně informováni zákonní zástupci prostřednictvím třídních učitelů. Výchovný poradce v tomto případě projedná individuálně se zákonnými zástupci PSŽ jeho studijní výsledky a navrhne možnosti řešení. S navrženým postupem řešení a dohodnutými pravidly seznámí třídního učitele a všechny pedagogy, kteří žáka vyučují. V případě, že nedojde ke zlepšení, vyzve výchovný poradce zákonné zástupce k projednání situace ve výchovné komisi školy. Výchovná komise je složena z ředitele, zástupce ředitele, třídního učitele, učitele odborného výcviku, případně vychovatele. Z jednání je pořízen písemný záznam, který stvrdí všichni přítomní podpisem. Výchovný poradce individuálně konzultuje studijní výsledky a jejich příčiny také se žákem, třídním učitelem a vyučujícím daných předmětů. Poznatky z těchto konzultací jsou též zahrnuty do Plánu podpůrných opatření. V rámci strategie předcházení školní neúspěšnosti spolupracuje výchovný poradce též se žákovským parlamentem, a to při zajišťování doučování PSŽ s jeho spolužáky, dále výchovný poradce může požádat o spolupráci vychovatele domova mládeže. V

případě potřeby či zájmu také nabízí PSŽ a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP a SVP.

Výchovný poradce a třídní učitelé se podílejí i na koordinaci spolupráce mezi žákem a vyučujícím. Každý vyučující má určené konzultační hodiny, které jsou vyvěšeny na dveřích jednotlivých kabinetů. V rámci těchto hodin, po domluvě i mimo ně, umožní žákům individuální nebo skupinové konzultace, popř. doučování a doložitelně si vede evidenci žáků a formy práce s nimi. Záznamy vede minimálně jednou měsíčně. Na konci každého klasifikačního období výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence vyhodnocují výsledky práce vyučujících s prospěchově slabými žáky a spolupráci s rodiči těchto žáků. Vede evidenci těchto hodnocení.

Selžou-li všechna opatření a žák je ve studiu stále neúspěšný, je třeba zvážit možnost opakování ročníku nebo poskytnout žákovi a jeho zákonným zástupcům informace o možnosti změny oboru vzdělání. Nejdůležitějším je prevence, předcházení a zamezení vzniku školní neúspěšnosti žáka.

Shrnutí opatření k předcházení školní neúspěšnosti

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

- učitelé jsou pravidelně seznamováni s podpůrnými opatřeními doporučenými PPP a ŠPZ
- dodržování a účinnost podpůrných opatření je pravidelně vyhodnocováno výchovnou poradkyní, třídním učitelem a vyučujícími příslušných předmětů
- podpůrná opatření jsou aktualizována, škola zajišťuje doporučené kompenzační pomůcky (notebooky, elektronické učebnice, kopírované texty apod.)
- individuální přístup
- efektivní komunikace s žákem
- spolupráce se zákonnými zástupci

Žáci denního studia bez SVP s nedostatečným prospěchem a nehodnocenými předměty

- zjištění příčin neúspěšnosti
- stanovení povinné hranice možné absence do 30 %, akceptovatelná absence v daném předmětu za příslušné pololetí je stanovena na 30 % odučených hodin
- nabídka doučování nebo využívání konzultačních hodin
- vytvoření plánu pro dostudování látky
- pravidelná spolupráce se zákonnými zástupci
- u žáků se závažnými problémy spolupráce s OSPOD při řešení neodůvodněné vysoké absence
- pravidelná kontrola docházky a výsledků vzdělávání ze strany třídního učitele
- systematická domácí příprava
- podpora pro zvládnutí zameškaného učiva – možnost využití PC učebny v odpoledních hodinách, vytvoření harmonogramu pro doučení a dopracování zameškaného učiva – rozložení do několika částí

- vhodná motivace žáka a efektivní komunikace
- realizace programů zaměřených na sociálně patologické jevy
- v případě, že se žák zameškané učivo nezvládá doučit, nabídnout mu opakování ročníku (velmi důležité před nástupem do posledního ročníku a podáním přihlášky k maturitní zkoušce

Žáci posledních ročníků skládající maturitní/závěrečnou zkoušku

- pravidelná docházka do výuky
- kladení důrazu na pravidelnou a systematickou přípravu
- procvičování dovedností k vykonání jednotlivých částí maturitní/závěrečné zkoušky
- zvládání stresu a osvojování si technik duševní hygieny
- intenzivní opakování a prověřování znalostí, dostatečné množství testů simulujících obdobný způsob zkoušení didaktických testů a písemných prací, včetně testů postupových

Motivační faktory v rámci prevence neúspěšnosti

- oceňování žáků s výbornými studijními výsledky, mimořádnými úspěchy v odborných soutěžích, v oblasti zahraničních stáží, hodnocení zaměstnavateli na smluvních pracovištích, pomoc při zajišťování školních akcí, zapojení do projektů, aktivní účastí v žákovském parlamentu, zapojování žáků do mimoškolních aktivit – soutěž o nejlepšího žáka oboru, třídy podle zadaných kritérií
- soutěž o nejlepší třídu učebního a studijního oboru podle stanovených kritérií

Nejlepší žáci a nejlepší třídy jsou oceněni účastí na slavnostním oceňování žáků za příslušný školní rok v měsíci červnu, předáním čestného certifikátu, účastí na rautu a zajištěním jednodenní akce pro vítězné třídy.

Výsledky naplňování strategie prevence jsou nedílnou součástí každoročního sebehodnocení školy, projednávány na závěrečné pedagogické radě, analyzovány v porovnání s předchozími školními roky a výsledky maturitních i závěrečných zkoušek v uplynulých obdobích. Současně je projednáván počet a příčiny předčasných odchodů žáků ze vzdělávání.

V Oselcích 1. 4. 2023

Mgr. Zdeněk Tauchen, ředitel školy

Střední škola a Základní škola, Oselce
 č. p. 1, 335 46 Oselce
 IČO: 00077691, tel.: 371 595 168
 Blovice 371 522 164, ZŠ 371 522 200

